

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de beschikking¹ op het saneringsplan ondergrond Utrecht gefaseerde gebiedsgerichte aanpak (ook wel bekend als het saneringsplan Biowasmachine) staat in de overwegingen vermeld dat ter verduidelijking van de te volgen werkwijze en toetsing door het college van B&W een protocol wordt opgesteld voor alle activiteiten in de ondergrond.

Middels dit protocol wordt hieraan invulling gegeven waarbij de wijze van melding van activiteiten in de ondergrond volgt uit de beschikking op het saneringsplan Biowasmachine. Het protocol is alleen van toepassing als de saneringsaanpak conform het saneringsplan ondergrond Utrecht én de beschikking wordt uitgevoerd.

De gebiedsgerichte aanpak van de gemeente Utrecht faciliteert activiteiten in de ondergrond zoals WKO-systemen, (bouwput)bemalingen, sleufbemalingen, tegenbemalingen, etc. Met deze aanpak wordt de problematiek als gevolg van de aanwezige grootschalige VOCl-verontreinigingen aangepakt door één centrale doelstelling voor het totale gebied. Om de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak te kunnen realiseren is inzicht in de dynamiek in de ondergrond een belangrijke factor. Hiertoe zijn gegevens van (private) partijen, als zijnde initiatiefnemers van activiteiten in de ondergrond, nodig over de activiteiten die ze binnen het gebied van de biowasmachine willen ondernemen. Deze activiteiten dienen om deze reden conform de beschikking op het saneringsplan ondergrond Utrecht gefaseerde gebiedsgerichte aanpak te worden gemeld aan het bevoegd gezag BG (afdeling Toezicht en Handhaving). Bovendien bestaat ook een wettelijke verplichting op grond van artikel 28 van de Wet bodembescherming om handelingen gericht op het saneren of andere handelingen waardoor beïnvloeding van verontreiniging plaatsvindt, te melden.

1.2 Toelichting en uitgangspunten protocol melding activiteiten

Deze notitie is gebaseerd op de situatie dat initiatiefnemers (partners van het convenant) hun melding van een activiteit in de ondergrond bij POS als zijnde beschikkinghouder indienen voor een privaatrechtelijke toets (ook wel pretoets genoemd). Na de privaatrechtelijke toets draagt POS zorg voor het formeel indienen van de melding bij de afdeling Toezicht & Handhaving (BG) waarna het de afdeling Toezicht en Handhaving (BG) de melding publiekrechtelijke zal toetsen aan de randvoorwaarden van het saneringsplan Biowasmachine en de beschikking.

In Bijlage 1 is in een processchema weergegeven hoe de meldingsprocedure en de beoordeling, of kan worden ingestemd met de activiteit, verloopt.

¹ Datum 20 januari 2010 en kenmerk SO 10.000667

2 Uitgangspunten en verduidelijking werkwijze melding activiteiten

2.1 Uitgangspunten

Bij de melding dienen voldoende gegevens (zie par 2.2 welke gegevens lever ik aan?) te worden aangeleverd op basis waarvan een toetsing aan de randvoorwaarden van het saneringsplan Biowasmachine en de beschikking kan vinden. Overige belangen worden niet getoetst. Daarnaast moet ook aan overige wet- en regelgeving acceptabel zijn voldaan, zoals bijvoorbeeld een onttrekkingsvergunningen overeenkomstig de Waterwet. Dit valt overigens niet onder de publiekrechtelijke toetsing.

Hieronder staan de belangrijkste uitgangspunten vermeld.

- de definitieve beschikking (datum 20 januari 2010 en kenmerk SO 10.000667) op het saneringsplan Biowasmachine;
- activiteiten die binnen het gebied (systeemgrens) van de gebiedsgerichte aanpak grondwater beïnvloeden dat zich op een diepte tussen 5 - 50 m -mv bevindt vallen onder de meldingsplicht;
- in het algemeen zullen de effecten van activiteiten in de ondergrond op de VOCl verontreinigingen binnen de aanpak van de Biowasmachine passen en is dus geen apart (deel)saneringsplan noodzakelijk. De te melden activiteiten maken zelf geen onderdeel uit van de saneringsaanpak conform het saneringsplan Biowasmachine;
- activiteiten als gevolg van WKO-systemen hebben betrekking op systemen waarvan het filtergedeelte van de bronnen zich minimaal vanaf 15 m-mv in de ondergrond bevindt. Dit is overeenkomstig de uitgangspunten van het saneringsplan Biowasmachine. De te verwachten effecten van WKO-systemen met een ondieper gelegen filtergedeelte zijn niet in het SP Biowasmachine meegenomen;
- tijdens de uitvoeringsfase van het SP Biowasmachine houdt Toezicht en Handhaving (BG) publiekrechtelijk toezicht op de uitvoering van het saneringsplan. Ook de meldingen worden door Toezicht en Handhaving (BG) publiekrechtelijke getoetst.
- de aanpak van nieuwe verontreinigingen (ontstaan na 1 januari 1987) valt niet onder de meldingsplicht zoals bedoeld in dit protocol. Voor de aanpak van nieuwe verontreinigingen zijn de regels die hiervoor bij of krachtens de Wet bodembescherming zijn gesteld, onverkort van toepassing;
- de werkwijze van de melding activiteiten is voornamelijk alleen van kracht voor het gebied fase 1;
- indien sprake is van een (deel)saneringsplan dient dit te worden ingediend bij Milieu & Duurzaamheid (BG).

2.2 Verduidelijking werkwijze melding activiteiten

Hieronder volgt aan de hand van de beantwoording van een aantal praktische vragen een verduidelijking van de werkwijze van het melden.

Wie levert de gegevens aan?

De initiatiefnemer (partners van het convenant) van een activiteit in de ondergrond levert de melding inclusief bijbehorende gegevens aan bij POS als zijnde beschikkinghouder voor een privaatrechtelijke toets. Hiervoor heeft POS een meldingformulier. POS stuurt vervolgens de melding door naar Toezicht & Handhaving (BG).

Welke gegevens lever ik aan?

Bij de melding zijn de aan te leveren gegevens voor de meest voorkomende gevallen als volgt²:

1. meldingsformulier (gegevens melder, type activiteit, etc.). Hiervoor dient u gebruik te maken van het Meldingsformulier Wet bodembescherming gemeente Utrecht wat u vinden op de website www.utrecht.nl/milieu/bodem onder formulieren en documenten. De algemene gegevens (pagina 2 t/m 4), bijlage 8: melding activiteit in de ondergrond (binnen goedgekeurde gebiedsgerichte aanpak) en de ondertekening dient volledig ingevuld en voorzien van de gevraagde gegevens te worden ingediend.
2. bemalingsplan of effectenstudie WKO zoals gebruikelijk voor vergunningaanvraag bij Provincie Utrecht/HDSR inclusief effecten op andere verontreinigingen in het grondwater op basis van actuele gegevens;
3. in het algemeen worden de resultaten van onderzoek met betrekking tot de actuele kwaliteit van de bodem verstrekt. Gegevens van het grondwater zijn nodig om te kunnen beoordelen of sprake kan zijn van potentiële humane risico's met betrekking tot lokaal aanwezige VOCl-verontreiniging als gevolg van de activiteit. *Toelichting*: de aan te leveren gegevens betreffen actuele gegevens van maximale concentraties aan VOCl-componenten ter plaatse van de activiteit, dus binnen het horizontale en verticale invloedsgebied van de voorgenomen activiteit.
4. gegevens zoals genoemd in de beschikking, datum 20 januari 2010 en kenmerk SO 10.000667 (pagina 12 eerste opsommingstekes).

Het meldingsformulier en alle bijlagen dienen in tweevoud te worden ingediend.

Naar wie stuur ik de melding op?

De melding inclusief bijlagen stuurt u op naar POS als zijnde beschikkinghouder voor een privaatrechtelijke toets.

Projectorganisatie Stationsgebied, T.a.v. dhr. A. Hutschemaekers, Postbus 1273 3500 BG Utrecht

Na de privaatrechtelijke toets wordt de melding door POS doorgestuurd naar de afdeling Toezicht en Handhaving (BG).

² In bijzondere gevallen kan het zijn dat de gemeente andere gegevens vraagt.

Gemeente Utrecht, Stadsontwikkeling, Sector Publieke Diensten afdeling Toezicht en Handhaving, o.v.v. melding activiteit gebiedsgerichte aanpak, Postbus 8406, 3503 RK Utrecht.

Van wie krijg ik bericht over mijn melding?

Van Pos ontvangt u een ontvangstbevestiging van uw melding en een inhoudelijke reactie naar aanleiding van de privaatrechtelijk toets. Als POS de melding (na akkoord) doorstuurt naar het Toezicht en Handhaving (BG) ontvangt u opnieuw een ontvangstbevestiging van Toezicht en Handhaving, u weet dan dat uw melding is ontvangen door het bevoegd gezag en kunt zodoende rekening houden met de beoordelingstermijn.

Na de publiekrechtelijke toetsing van uw melding ontvangt u nogmaals bericht, zie hiervoor hoofdstuk 4 Publiekrechtelijke toets Toezicht & Handhaving (BG).

Wanneer kan de activiteit onder het SP Biowasmachine plaatsvinden?

Als uit de toetsing blijkt dat de activiteit geen negatieve effecten voor de aanpak, omgeving én effecten op andere verontreinigingen³ heeft kan de activiteit onder de randvoorwaarden van het saneringsplan Biowasmachine plaatsvinden.

Wanneer valt de activiteit niet onder het SP Biowasmachine?

Dit kan zich onder andere voordoen in de volgende situatie(s):

- bij het veroorzaken van humane risico's;
- negatieve effecten (meetbare verplaatsing) op andere verontreinigingen dan VOCl;
- de activiteit "duwt" verontreinigingen naar buiten het gebied of heeft effect (meetbare verplaatsing) op verontreinigingen die buiten het gebied liggen.

Aanleveren gegevens tijdens of na uitvoering van de activiteit?

Indien u op grond van de melding en of het saneringsplan gegevens tijdens of na de uitvoering van de activiteit dient aan te leveren stuurt u deze rechtstreeks naar Toezicht en Handhaving.

Gemeente Utrecht, Stadsontwikkeling, Sector Publieke Diensten afdeling Toezicht en Handhaving, Postbus 8406, 3503 RK Utrecht.

Tussentijdse resultaten kunt u desgewenst ook opsturen door een e-mail met begeleidend schrijven te sturen naar het volgende adres: toezichtbodem@utrecht.nl

³ De activiteit mag niet leiden tot risico's (ecologisch/humaan), een negatieve invloed van afbraakprocessen, verspreiding naar buiten gebied, aanpak en/of omgeving dan wel negatieve invloed op niet VOCL verontreinigingen

3 Privaatrechtelijke toets beschikkinghouder

Nadat de initiatiefnemer (partners van het convenant) van een activiteit in de ondergrond de melding inclusief bijbehorende gegevens heeft aangeleverd bij POS, wordt door POS als zijnde beschikkinghouder een privaatrechtelijke toets uitgevoerd. De inhoud van deze toets en melding met een daarvoor bestemd formulier vallen buiten het bestek van het voorliggend protocol. Voor meer informatie kunt u met Projectorganisatie Stationsgebied contact opnemen.

4 Publiekrechtelijke toets Toezicht & Handhaving (BG)

Nadat de privaatrechtelijke toets is uitgevoerd en POS als zijnde beschikkinghouder akkoord is draagt POS zorg voor het formeel indienen van de melding bij de afdeling Toezicht & Handhaving. De formele melding van de activiteit dient minimaal 4 weken voorafgaand aan de gewenste startdatum te worden ingediend.

Na de ontvankelijkheidstoets zal de melding van activiteiten in de ondergrond (zie beschikking d.d. 20 januari 2010) publiekrechtelijk worden getoets aan de randvoorwaarden van het saneringsplan Biowasmachine en de beschikking, hetgeen in ieder geval inhoudt dat de activiteiten:

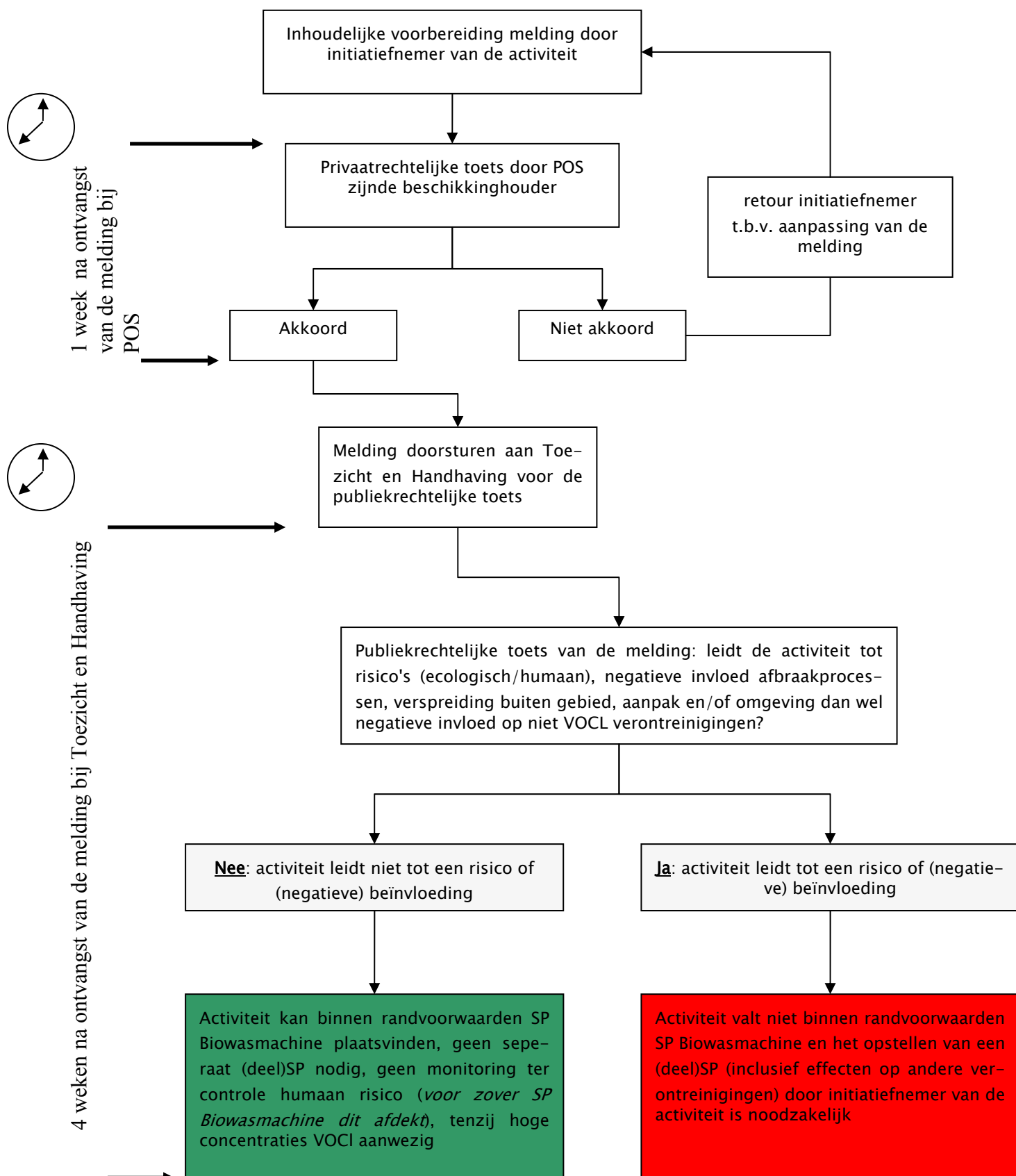
- geen invloed hebben op de aanpak conform het saneringsplan gebaseerd op natuurlijke afbraakprocessen in het Utrechtse bodemsysteem. Zo mogen onder andere de condities voor afbraakprocessen van VOCl niet negatief worden beïnvloed;
- geen negatieve invloed hebben op de ligging van afzonderlijke gevallen van overige mobiele verontreinigingen (niet VOCl);
- geen ecologisch of humane risico's veroorzaakt. Indien dit tijdens uitvoering toch dreigt dienen door of namens de initiatiefnemer van de activiteit zo spoedig mogelijk maatregelen genomen te worden om dit op te heffen;
- geen verspreiding van verontreinigingen naar buiten het gebied danwel een kwetsbaar object zoals het 2^e WVP wordt veroorzaakt;
- voldoende wordt gemonitord met betrekking tot (mogelijke) effecten op de aanpak en omgeving.

Ter verduidelijking van de publiekrechtelijke toetsing zoals hierboven genoemd, is in bijlage 2 een toelichting van de toetsingsonderwerpen vermeld.

Het resultaat van de publiekrechtelijke toetsing volgt in de meest voorkomende gevallen binnen 4 weken na ontvangst van de melding. Belangrijk aandachtspunt voor een tijdige reactie is dat de melding compleet wordt ingediend. Na beoordeling volgt een schriftelijke reactie van de afdeling Toezicht & Handhaving (BG), hierbij zijn de volgende reacties mogelijk.

- Akkoord: met de activiteit in de ondergrond kan worden gestart.
- Verzoek om aanvullende gegevens: de activiteit in de ondergrond kan nog niet onder het saneringsplan worden uitgevoerd. Aanvullende gegevens zijn noodzakelijk om de melding te kunnen beoordelen.
- Niet akkoord: de activiteit in de ondergrond kan niet onder het saneringsplan biowasmachine worden uitgevoerd. Opstellen van (deel)SP door initiatiefnemer activiteit, inclusief aspect effecten op andere verontreinigingen, is hiervoor noodzakelijk.

Bijlage 1 Processchema meldingsprocedure

Bijlage 2 Toelichting toetsingsonderwerpen publiekrechtelijke toetsing

Afbraakprocessen VOCl:

Negatieve structurele invloed op afbraakprocessen VOCl waarbij toetsing plaats vindt aan de doelstelling op gebiedsniveau. De verwachting is dat in de meest voorkomende gevallen kortdurende lokale activiteiten niet nadelig zullen zijn voor de aanpak conform het SP Biowasmachine die gebaseerd is op biologische afbraak. Voor het SP Biowasmachine zijn modelberekeningen uitgevoerd met gemodelleerde mogelijke effecten op de VOCl-verontreinigingen van het nuttig gebruik van de ondergrond door WKO-systemen (gegevens afkomstig van de MER WKO Stationsgebied Utrecht, Tauw, juli 2008). Dit nuttig gebruik van de ondergrond wordt door het SP Biowasmachine gefaciliteerd. De effecten van de WKO's zijn niet noodzakelijk voor de uit te voeren saneringsaanpak.

Andere verontreinigingen:

De invloed op separate andere verontreinigingen dan VOCl (in het belang van derden);

Humane risico's / ecologische risico's:

Gevolgen voor risico op uitdamping (potentieel humaan risico). Actuele gegevens van VOCl-verontreiniging binnen het invloedsgebied zullen worden getoetst aan de te verwachten effecten conform het SP Biowasmachine met betrekking tot humane risico's. Voor activiteiten bestaande uit WKO-systemen gaat het SP Biowasmachine uit van de situatie dat deze systemen tussen 15 en 50 m-mv worden geplaatst. Dit is dus het uitgangspunt voor de te verwachten effecten (geen humaan risico) op basis van het SP Biowasmachine. Hieruit volgt dat voor WKO-systemen die van dit uitgangspunt afwijken, getoetst zal worden of in die situatie geen humaan risico ontstaat. Hiervoor dient een onderbouwing op basis van berekeningen worden aangeleverd. Indien sprake is van een afwijkend uitgangspunt, zal dat ter beoordeling van de afdeling Toezicht en Handhaving worden voorgelegd.

Vooralsnog kan er vanuit gegaan worden dat geen sprake is van ecologische risico's als gevolg van WKO's en bemalingen.

Verspreiding:

Verspreiding van verontreinigingen van/naar buiten het gebied, zowel horizontaal als verticaal;

Monitoring:

Een monitoringsstrategie met betrekking tot de mogelijke effecten op saneringsaanpak en omgeving. De verwachting is dat dit in de meest voorkomende gevallen niet noodzakelijk zal zijn. Situaties waarbij dit wel noodzakelijk is zijn bijvoorbeeld die gevallen waar negatieve effecten op andere verontreinigingen verwacht worden of desondanks een humaan risico wordt verwacht, een hierop gerichte monitoringsstrategie zal worden getoetst. De monitoringsstrategie betreft maatwerk.